

Πίνακας Περιεχομένων

Περιεχόμενα	11
Πρόλογος	17
Εισαγωγή στα Προλεγόμενα	
Ζητήματα συγγραφικών Προθέσεων, Ορολογίας, Μεθόδου και Στοχεύσεων	21
i) Περί προθέσεων..., γενικώς	22
ii) Το ζήτημα της Ορολογίας και των Εννοιών	24
iii) Το ζήτημα της επιλογής του Corpus του προς κρίση υλικού	28
iv) Στόχοι	29
v) Μεθοδολογία-1: Γενικές θέσεις και θεωρητικές Διευκρινίσεις: Κριτική στην Κριτική Σχολή της Γεωπολιτικής	42
vi) Μεθοδολογία -2 : Διακριτά σημεία και αυτοπεριορισμοί	48
vii) Συμβολή του ερευνητή	52
Προλεγόμενα	55
1. Καθορισμός των θεωρητικών εννοιών του πεδίου της έρευνας. Ο διευρυμένος νεοθετικισμός και ο διεθνολογικός Θετικισμός: Σχέση «εμπεριέχοντος» και «περιεχομένου»	55
1.1. Τα ζητήματα του Συμπεριφορισμού σε σχέση με την Διεπιστημονική Προσέγγιση. Μια μεθοδολογική επανάσταση	56
1.1.1. Γενικά	56
1.1.2. Διαμεθοδολογικές πραγματικότητες και συμπεριφορισμός	62
1.1.2.1. Πρώιμος (early) και εκλεπτυσμένος (sophisticated) συμπεριφορισμός	65
1.2. Μια ακόμη διαπίστωση για την διεπιστημονική αναγκαιότητα	72
1.2.1. Διεθνολογικός νεοθετικισμός και συμπεριφορισμός	77
Οργάνωση του κειμένου και του στοχαστικού περιεχομένου	81
1. Μέρος Πρώτο - Εισαγωγή	81

2. Μέρος Δεύτερο	81
3. Μέρος Τρίτο	81
4. Μέρος Τέταρτο	83

Εισαγωγή **85**

A. Περί των ορισμών και ιδιοτήτων της Επιστήμης και της Επιστημονικής Θεωρίας	85
α) Ορισμός της Θεωρίας στο θετικιστικό/νεοθετικιστικό πλαίσιο	85
β) Τι αποτελεί «Θεωρία [Διεθνών Σχέσεων]» και ποιοι είναι «οι Νόμοι» της στην αντίστοιχη νεοθετικιστική διεθνολογική προσέγγιση;	107
B. Απαραίτητες Θεωρητικές Διευκρινίσεις και Ορισμοί	124
α) Τι είναι λοιπόν, ο διευρυμένος νεο-θετικισμός;	124
β) Το αίτημα της πολεμικής διαψευσιμότητας (falsifiability) στο νεοθετικισμό	127
γ) Η προσπάθεια προσεταιρισμού του κουνιανού στοχασμού από τις κοινωνικές επιστήμες στο πλαίσιο του διευρυμένου νεοθετικισμού	135
δ) Ο Imre Lakatos και τα ερευνητικά προγράμματα 'Ένα μετα-νεοθετικιστικό πρότυπο για τη μελέτη των διεθνών σχέσεων ή μήπως και ό,τι καλύτερο μπορεί να προσφέρει ο νεοθετικισμός;	151

Μέρος Δεύτερο

A. Μεταθεωρητική προσέγγιση: το “επιστημολογικώς λειτουργείν” της θεωρητικής προσεγγίσεως των Διεθνών Σχέσεων, στο πλαίσιο του νεοθετικιστικού θεωρητικού αιτήματος	201
α) Γενικώς περί Θεωρίας και των ορισμών της στο Θετικιστικό-νεοθετικιστικό πλαίσιο: αιτήματα για μια “Θεωρία Διεθνών Σχέσεων”	201
β) Ζητήματα Συγκροτήσεως Θεωρίας και Μεθοδολογίας Διεθνών Σχέσεων	221
Ζήτημα 1 ^ο : Αντιπαράθεση μεταξύ «εξηγησιακής» και «κατανοησιαρχικής» μεθόδου στην θεωρητική προσέγγιση στον Τομέα των “Διεθνών Σχέσεων”. Η τύχη των αιτημάτων της «Εξηγήσεως (Erklärung)» και της «κατανοήσεως (Verstehen)» στις Διεθνείς Σχέσεις και την Σύγχρονη Γεωπολιτική	221
Ζήτημα 2 ^ο . Ορισμός γνωστικού αντικειμένου και Συγκρότηση Θεωρητικού αλγορίθμου. Δεύτερη θεωρητική αδυναμία	231

Ζήτημα 3°. Ορισμός γνωστικού αντικειμένου και αποφυγή εκπληρώσεως του απαιτήματος της Διαφεισιμότητας (falsifiability). Τρίτη θεωρητική αδυναμία	232
Ζήτημα 4°. Επιστημονική Μέθοδος και αδυναμία υπάρξεως γενικής “Θεωρίας Διεθνών Σχέσεων”. Τέταρτη θεωρητική αδυναμία, αλλά και πρωτοφανής αντιφατική αποδοχή	233
Ζήτημα 5°. Οι ασύμβατες μεθοδολογικές, εμπλοκές του “Παραδείγματος” με τις λακατιανές επιστημολογικές δομές. Πέμπτη θεωρητική αδυναμία	241
Ζήτημα 6°. Το κατά Thomas S. Kuhh «Παράδειγμα» και η λανθασμένη χρήση του στη θεωρητική συγκρότηση του τομέα των Διεθνών Σχέσεων. Έκτη θεωρητική αδυναμία	246
Ζήτημα 7°. Ο κανονικισμός ως αναιρετικό στοιχείο της επιστημονικής θεωρητικής υποστάσεως των ρεαλισμού, νεορεαλισμού, φιλελεύθερης και νεοφιλελεύθερης προσέγγισης. Έβδομη θεωρητική Αδυναμία	261
Ζήτημα 8°. Το ζήτημα της πολυσημίας του οντολογικού προσδιορισμού των διεθνολογικών εννοιών και όρων και η εξ αυτού προκύπτουσα αδυναμία τυπολογικής συγκρότησης. Όγδοη [και] θεμελιώδης θεωρητική αδυναμία	278
Ζήτημα 9°. Το ζήτημα της επιλογής της προς μελέτη μονάδας. Ένατη θεωρητική αδυναμία	322
Ζήτημα 10°. Το ζήτημα της αμφιλεγόμενης πολυσημίας της “ταξινόμησης”: μια υπόθεση επιδείξεως “καλής θελήσεως”	322

Μέρος Τρίτο

A. Η τύχη του νεοθετικιστικού θεωρητικού αιτήματος στη Σύγχρονη Συστημική Γεωπολιτική Ανάλυση	331
A.1. Η επιστροφή ή αλλιώς... «η εκδίκηση» της «κλασικής Γεωγραφίας» στην μεικτή της εκδοχή	331
A.2. Γενικά θεωρητικά χαρακτηριστικά της επιστήμης της Νέας Γεωγραφίας και ορισμοί της Γεωπολιτικής αναλύσεως	339
A.3. Επιστημολογική ταξινόμηση προσδιορισμού των υποτομέων της Επιστήμης της Γεωγραφίας	345
A.4. Προσδιορισμός των συστατικών οντοτήτων της Συστημικής Γεωπολιτικής αναλύσεως ως γνωστικού αντικειμένου: αιτιοκρατικός προσδιορισμός του Χώρου και των υποχωρικών του παραγώγων	347

A.5. Ορισμοί της Γεωπολιτικής αναλύσεως	350
A.6. Η Γεωπολιτική, και τα κριτήρια της διαφρευσιμότητας (falsifiability) και της προβλεπτικής ικανότητας (predictability)	359
A.7. Εξέταση των δυνατοτήτων και προϋποθέσεων για την ένταξη της Γεωπολιτικής στο κουνιανό “Παράδειγμα”	362
A.8. Ορολογικές παραδοχές και μεταθεωρητικοί προσδιορισμοί της Συστημικής Γεωπολιτικής αναλύσεως κατά τη λακατιανή μεταθεωρητική απαίτηση	364
A.9. Το προτεινόμενο πλαίσιο Μεθοδολογίας συγγραφής Γεωπολιτικής Αναλύσεως. Δομή, έννοιες και Όροι.	368
A.10. Το ζήτημα της θετικής ευρετικής του γεωπολιτικού ερευνητικού προγράμματος	372
A.11. Το Ζήτημα της ποσοτικοποίησης των ποιοτικής φύσεως δεδομένων. Πρόταση για ένα μαθηματικό φορμαλισμό	376

Μέρος Τέταρτο

A. Το γενικότερο αίτημα της διεπιστημονικότητας στην αναζήτηση για μια Θεωρία των Διεθνών Σχέσεων	379
B. Η συμβολή της Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως στη μελέτη, δοκιμασία και παραγωγή θεωρητικών διεθνοπολιτικών μεθοδολογιών και ερευνητικών προγραμμάτων	396
1. Εισαγωγή	396
2. Μεθοδολογικό υπόβαθρο της Συστημικής Γεωπολιτικής Αναλύσεως	398
3. Παρουσίαση, ορισμός και κατηγοριοποίηση των Γεωπολιτικών Δεικτών και Σταθμοδεικτών	399
4. Αξιωματικές παραδοχές για την συγκρότηση συμβάσεως κατηγοριοποιήσεως των Γεωπολιτικών Δεικτών	400
5. Ορισμοί γεωπολιτικών μεγεθών	405
6. Γεωγραφικές Υπολογιστικές μέθοδοι (Geocomputation-Geoinformatics)	409

Γενικώς χρησιμοποιηθείσα

Βιβλιογραφία και Αρθρογραφία

Παράρτημα Κειμένων

425

ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΩΤΟ. Κριτική στην Κριτική Γεωπολιτική ή «ποιός φοβάται τη σύγχρονη Γεωπολιτική ανάλυση;» (Γιάννης Μάζης)	445
--	-----

ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΕΥΤΕΡΟ. Στοχασμοί επί των επικριτών μου (Thomas Kuhn)	463
ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΙΤΟ. Διαψευσιοκρατία και Μεθοδολογία των Επιστη- μονικών Ερευνητικών Προγραμμάτων (Imre Lakatos)	523
ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΤΑΡΤΟ. Το ρεαλιστικό παράδειγμα και τα εκφυ- λιστικά ερευνητικά προγράμματα σε αντιδιαστολή με τα προο- δευτικά: μια αξιολόγηση της νεοπαραδοσιακής έρευνας βάσει της “περί ισορροπίας” προτάσεως του Waltz (John A. Vasquez)	651
ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΕΜΠΤΟ. Αξιολογώντας τις Θεωρίες (Kenneth Waltz)	681
ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΚΤΟ. Ισορροπία ισχύος: Αίτημα, Έννοια ή Προπα- γάνδα; (Ernst B. Haas)	691
ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΒΔΟΜΟ. Η προοδευτικότητα του νεοκλασικού ρεαλισμού (Randall L. Schweller)	725
ΚΕΙΜΕΝΟ ΟΓΔΟΟ. Waltz, Durkheim και Διεθνείς Σχέσεις: Το Διεθνές Σύστημα ως ασυνήθης μορφή (John Barkdull)	758
ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΝΑΤΟ. Η Νέα Μεγάλη Συζήτηση: Παραδοσιοκρατία εναντίον Επιστήμης στις Διεθνείς Σχέσεις (Morton Kaplan)	787
ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΕΚΑΤΟ. Αξιολογώντας την πρόοδο στην Θεωρία Διεθνών Σχέσεων (Colin Elman and Miriam Fendius Elman)	810
ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ. Οι Διεθνείς Σχέσεις είναι Επιστη- μονικός Κλάδος;(Morton Kaplan)	830
ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ. Εξήγηση και επιστημονική πρόοδος (David Dressler)	844